

Tuomari Sakari Alanko †.

Jälleen on poistunut keskuudestamme henkilö, tällä kertaa itäkarjalainen merkemies, tuomari Sakari Alanko, joka on kyntänyt syvän vaon heimonsa kansalliseen historiaan. Kun tämä lähes neljävuosikymmentä ajastaikaa kestänyt työ on tapahtunut pääasiassa Karjalan Sivistysseuran puitteissa, tuntee seuramme sitakin suurempaa surua ja kaipausta hänen äkillisen poimenonsa johdosta, mutta samalla myöskin se tuntee suurta kiitollisuutta hänen Karjalan heimon hyväksi suorittamasta työstä.

Tuomari Alanko oli syntynyt v. 1885 Uhtualla. Suoritettuaan oikeustutkinnon v. 1912 toimi hän ensin Kurun ja Teiskon sekä Nastolan piirin nimismiehenä jonka jälkeen hänet nimitettiin v. 1918 Tampereen kaupungin poliisilaitoksen etsivän osaston johtajaksi. Tämän tehtävänsä ohella toimi hän myös jonkin aikaa raastunoikeuden nuor. oikeusneuvomiehenä, Pirkkalan kruununvoudin apulaisena sekä Tampereen tulo- ja omaisuusverolautakunnassa valtion vara-asiamiehenä. V. 1929 hänet nimitettiin vanhemmaksi opettajaksi valtion poliisikouluun, jossa hän v:sta 1936 lähtien oli myös varajohtajana. V. 1941 hänet määrättiin hoitamaan kansanhuoltoministeriön tarkkailutoimiston päällikön tehtäviä. Äkillinen kuolema päätti vainajan työntäyteisen elämän viime marraskuun 13 pnä.

Kun ns. Lokakuun vallankumouksen seurauksena v. 1905 uudet vapaamat tuulet Venäjän valtakunnassa puhalsivat, avautui myöskin uudet, entistä suuremmat mahdollisuudet karjalaisellekin herätystyölle sen omalla karjalaisella maaperällä. Sitä varten perustettiin v. 1906 Tampereella oma itäkarjalainen järjestö, Vienan Karjalaisen Liitto, jonka nimisenä seuramme alkuaikoina toimi. Silloin oli vain harvoja suomalaisia ja itäkarjalaisiakin, jotka oivalsivat sen työn tärkeyden, joka silloin Suomen rajojen ulkopuolella asuvan Karjalan heimon pelastamiseksi aloitettiin. Tämä työ haaraantui kahdelle taholle: Itä-Karjalan tunnetuksi tekemiseen Suomessa ja kansallisen valistus- ja herätystyön toteuttamiseen itse karjalaisen keskuudessa.

Tuomari Alanko on tietävästi ensimmäinen Suomen yliopistossa oikeustutkinnon suorittanut itäkarjalainen mies. Oli suuri onni, että äsken perustettu karjalainen järjestö sai alusta alkaen työntekijäkseen nuoren ja innokkaan opillista sivistystä saaneen henkilön, joka itse Kalevalan mailla syntyneenä tiesi ne kohtalon kovuudet, joiden alaisena heimomme eli. Tuomari Alanko oli ei vain liitto perustamassa ja aluksi sen sihteerinä järjestön työtä suunnittelemassa, vaan joka on ollut mukana seuran johdossa miltei yhtäjaksoisesti koko seuran toiminta-ajan, lähes 36 vuotta eli kuolemaansa asti. Tähän sisältyy mitä moninaisempien Itä-Karjalan hyväksi suunniteltujen tehtävien toteuttaminen. Hänen osuutensa seuramme työssä on sitäkin tärkeämpi, kun muistamme, että seura joutui aikana, jolloin itäkarjalaisilla ei ollut toista aluettaan käsitettävää kansallista järjestöä olemassa, suorittamaan tehtäviä,

Tuomari S. Alanko.

jotka kohdistuivat myöskin heimomme valtiolliseen puoleen. Lukuisia asiakirjoja oli laadittava, joissa edellytettiin niiden laatijoilta taitoa ja lainopillista pätevyyttä. Muistamme esim. Karjalan Sivistysseuran lähetystön matkan v. 1917 Pietariin ja siellä Venäjän välikaikaiselle hallitukselle jätetyt asiakirjat. Tässä lähetystössä oli tuomari Alanko yhtenä jäsenenä. Suurten ansioidensa johdosta hänet kutsuttiin seuramme kunniajäseneksi v. 1936.

Muullakin tavalla tuomari Alanko on muiden tehtäviensä ohella osallistunut Itä-Karjalan vapaapyrkimyksiin. Mainitsemme vain hänen osallisuutensa v. 1918 Vienaan tehtyyn ns. Malmin retkikuntaan. Hän toimi siinä oikeusasointa koskevilla tehtävillä.

Nyt on suoraluontoinen työtoverimme ja seuramme kunniajäsen poissa. Hänen asiantuntemustaan ja apuaan olisi vapautensa puolesta kamppaileva Karjalan heimo, jota vainaja rakasti ja jolle voimansa uhrasi, nyt entistä enemmän tarvinnut. Kohtalo on kuitenkin toisin määrännyt. Lohdutuksena sekä hänelle oli että meille jälkeijäneille on se tietoisuus, että Itä-Karjalan heimon pitkäaikainen kärsimyksen tie on päättymässä, päämäärä toteutumassa, jonka hyväksi vainaja on oman arvokkaan panoksensa antanut.

Vainaja siunattiin viimeiseen lepoon Helsingissä Hieta-niemen kappelissa viime kuun 22 pnä suuren ystävä- ja työtoveripiirin läsnäollessa. Monia valtion laitoksia ja järjestöjä edustivat lähetystöt. Runsaat puhe- ja kukkasin tai kukkarakastosten kautta esityt osanotot ilmaisivat vainajan työn merkityksen. Niinpä Karjalan Sivistysseuran johtokunnan jäsenet olivat lukuisana kunnioittamassa pitkäaikaisen työtoverinsa muistoa. Muistosanat esitti seuran sihteerin, op. Keynäs. Kunnianosoituksia esittivät:

Tuomari Alankon maallinen tomu kukkien peittämänä.

Seppelein:

Omaiset,
 Olga Alanko Nadja ja Eva-Maija,
 Kosti ja Astrid Alanko lapsineen,
 Kerttu ja Lauri Alanko,
 Anna ja Iivo Sovero, Oili ja Sakari
 Aaltio,
 Karjalan Sivistysseura,
 Kansanhuoltoministeriö,
 Kansanhuoltoministeriön henkilö-
 kunta,
 K-H tarkkailijat,
 Valtion poliisikoulun johtokunta,
 Valtion poliisikoulu,
 Opettajatoverit,
 Suomen Poliisien liitto,
 Helsingin poliisimiesyhdistys,
 Keynäs perheineen,
 G. Simola perheineen,
 Risto Sirkeinen perheineen,
 Mikko Sirkeinen perheineen,
 Juhon Hongisto perheineen,
 Alli ja Emil Löfgren ja Ensio Louha.

Palolahden kansakoulun opettajat ja oppilaat.

Kukkasrahastojen kautta:

Sisäasiainministeriön Poliisiasiainosasto,
 Kansanhuoltoministeriön tarkkailuosast.
 henkilökunta,
 Kansanhuoltopiirien toimistojen johtajat,
 K-H piirien tarkastajat,
 Turun Rikospoliisimieskerho »Turi» r.y.,
 Tampereen poliisilaitos,
 Kotkan poliisilaitos,
 Helsingin Poliisilaitoksessa palvelevat en-
 tiset Valtion Poliisikoulun II:n luokan
 oppilaat,
 Maria, Alli ja Valle Alanko,
 Anni Kaukoniemi lapsineen,
 Eeva, Kaarina ja Matti Kaukoniemi,
 Eeva ja Leonard Sovero,
 Kaino ja Vilho Timonen,
 Niilo Ohtola,
 Dagmar ja Nikolai Jalava,
 Yrjö Jalava,
 Elsa ja A. Kotiranta ja lapset,
 Vieno ja Leo Kotiranta,
 A. Mitro,
 Aino ja Ville Mattinen,
 Rahikaiset,
 Toivo Horelli,
 Katri ja Ilmari Pohjanpalo,
 Helvi ja Valle Halme,
 Aino ja Kosti Vasa,
 Kerttu ja Erkki Mantere,
 Reino Kärävä,
 Olga ja K. O. Laitinen,
 Martti Seeste,
 Jukka Talviala,
 Julius Lagus,
 Anna-Liisa ja Lauri Rindell,
 Elsa ja Kalle Ikonen,
 Sven Thielo,

Äänislinnan läntisen kansakoulun oppilaita hiihtokilpailussa.

Toivo ja Maija Säilä perheineen,
 Viivi Nyberg,
 Astrid ja Juhon Saloniemi, Agda Blomqvist,
 Hyryt,
 Aili ja Oskari Äijänen sekä lapset,
 Alma, Helvi ja Robert Raines,
 Anna-Liisa ja Aarno Paronen,
 Alma Leppäkoski ja
 Anni ja Hemming Lundström.